

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1353

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *journalist Julian Assange* (ingezonden 5 januari 2021).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 18 januari 2021).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de uitspraak van de Britse rechter dat Wikileaks-oprichter Julian Assange niet mag worden uitgeleverd aan de Verenigde Staten vanwege het risico op suicide? Deelt u de opvatting van Amnesty International dat het proces tegen Assange een politiek proces is tegen vrije pers en het vrije woord? Zo nee, hoe beoordeelt u de Amerikaanse aanklachten tegen deze klokkenluider?¹

Antwoord 1

Ik heb kennisgenomen van de uitspraak van de Britse rechter waarin het verzoek van de Verenigde Staten tot uitwijzing van de heer Assange wordt afgewezen. Zoals bekend, heeft de VS aangekondigd tegen dat vonnis beroep aan te tekenen. De Nederlandse overheid heeft het volste vertrouwen in het onafhankelijke en onpartijdige karakter van de Britse rechtspraak waarin de bescherming van fundamentele rechten afdoende geborgd is.

Vraag 2

Bent u nu wel bereid pal te staan voor Assange, ook al komt de vervolging van deze journalist van bondgenoot Verenigde Staten? Zo nee, hoe verhoudt dit zich tot uw woorden «Geen enkele journalist zou bang hoeven te zijn voor intimidatie, geweld of vervolging. Journalisten zijn de zuurstof van een vrije,

¹ Uitspraak op 4 januari 2021 door Vanessa Baraitser, District Judge (Magistrates' Courts) (<https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2021/01/USA-v-Assange-judgment-040121.pdf>) en Amnesty International, 4 januari 2021, «UK: Assange extradition decision welcome but exposes politically-motivated process» (<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2021/01/uk-assange-extradition-decision-welcome-but-exposes-politically-motivated-process/>).

inclusieve en diverse samenlevingen»? Geldt voor bondgenoten die journalisten intimideren, bedreigen of vervolgen een uitzondering op deze regel?²

Antwoord 2

Zoals eerder door mij is geantwoord op vragen van het lid Karabulut over de zaak Assange³, is vrijheid van meningsuiting een voorwaarde voor een goed functionerende democratie en een vrije samenleving. Hetzelfde geldt voor persvrijheid. In veel landen -ook in Nederland- is het echter strafbaar om welbewust Staatsgeheime informatie te openbaren.

Vraag 3

Wilt u er bij de Britten op aandringen Julian Assange nooit uit te leveren aan de Verenigde Staten en te pleiten voor zijn onmiddellijk vrijlating, vanwege de gevaarlijke precedentwerking van uitlevering en vervolging voor andere journalisten en de zeer zwakke gezondheid van Julian Assange?

Antwoord 3

Zie antwoord op vraag 1

Vraag 4

Bent u bereid er bij de (nieuwe) Amerikaanse administratie en uw toekomstig ambtsgeenoot op aan te dringen dat het aangekondigde beroep op de uitspraak van de Britse rechter niet wordt doorgezet, omwille van de vrije pers?

Antwoord 4

De zaak is nog onder de rechter. Ook indien de Britse rechter in hoger beroep uitlevering in beginsel rechtmatig acht, is het aan de Britse regering hierover te beslissen. De Britse regering zal deze beslissing nemen op basis van een afweging van alle relevante omstandigheden. Hierin willen en kunnen wij niet treden.

Vraag 5

Ziet u andere mogelijkheden om Assange – die belangrijke informatie heeft onthuld over oorlogsmisdaden van o.a. de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk in Irak en Afghanistan, waarvoor hem een gevangenisstraf van wel 175 jaar boven het hoofd hangt – te steunen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De Nederlandse regering beschikt niet over mogelijkheden de heer Assange, die de Australische nationaliteit heeft, te steunen.

² Nieuwsbericht rijksoverheid.nl, 9 december 2020, «Nieuwe steun persvrijheid op internationale conferentie Minister Blok» (<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/12/09/nieuwe-steun-persvrijheid-op-internationale-conferentie-minister-blok>).

³ Detail 2019D18935 | Tweede Kamer der Staten-Generaal